Beschouwing bij de Begroting 2023 van de Gemeente Meppel

Voorzitter,
De beschouwing op de begroting is één van de politieke hoogtepunten in het jaar. De gemeenteraad besluit vanavond waarvoor én waaraan het beschikbare geld volgend jaar wordt uitgegeven en wat zij daarmee wil bereiken
CDA Meppel toetst dat, net zoals alle raadsbesluiten, aan ons verkiezingsprogramma met de titel 'Voor de volgende generaties'. Een logisch vervolg op het 'Meppel dat we door willen geven' van de vorige bestuursperiode.

Voorzitter, ik denk dat alle raadsfracties in de kern hetzelfde willen: een gemeente waarin het fijn wonen en werken is, nu en in de toekomst. Maar wij hebben niet dezelfde uitgangspunten en prioriteiten, en de kunst is om vanavond gezamenlijk er het beste voor onze inwoners, bedrijven, verenigingen, stichtingen en andere maatschappelijke instellingen van te maken.

Ik las onlangs de volgende uitspraak: "de burger raakt buiten beeld wanneer ambitie en uitvoering niet in één lijn liggen". Dat ligt in onze gemeente ook op de loer, voorzitter. Wij hebben best hoge ambities, maar daar hebben wij op dit moment niet voldoende geld voor en ook onvoldoende ambtelijke capaciteit. We moeten deze schaarse middelen dus zo efficiënt en effectief mogelijk inzetten.
En uw raad wil het vertrouwen in de politiek verbeteren. Dat begint volgens CDA Meppel met het geven van vertrouwen, maar ook door de kaders die wij stellen. Hebben wij daarbij voldoende oog voor de menselijke (en Meppeler) maat? En voor ambtelijk vakwerk? En dat in een tijd waarin we kantelen naar meer gebruik maken van de kennis en kunde van onze inwoners. Dat betekent in ieder geval dat wij goed moeten kijken naar wat wij als gemeenteraad willen, wat wij vragen en wat ook echt kan!
Om nog even terug te komen op dat vertrouwen. In de kern komt toch neer op 'zeg wat je doet, en doe wat je zegt'. Ook al kunnen wij niet iedereen tevredenstellen, dat is toch het minste wat wij kunnen doen. Een voorbeeld hoe het niet moet: najaar 2019 krijgen ondernemers een toezegging dat het mogelijk wordt kleine windmolens op of nabij hun erf te plaatsen. Zij maken kosten om dat voor te bereiden en anderhalf jaar later ligt een concept beleid ter inzage. Dat beleid is tot op de dag van vandaag nog niet vastgesteld door andere prioriteiten, ambtenaren die ziek zijn, vertrekken naar elders, enzovoorts. Ruim drie jaar na dato, drie jaar (!) van kosten maken, bellen, mailen, wachten, zien deze ondernemers geen andere optie dan hun plannen te staken. Weg vertrouwen, en ook geen bijdrage geleverd aan onze doelstellingen voor een duurzamer Meppel.
Zijn wij vergeten dat de overheid er is, of moet zijn, voor haar inwoners? Betrouwbaar en dienstbaar! Wat dat betreft zouden we de Angelsaksische term 'Civil Servants' over moeten nemen.

Voorzitter, CDA Meppel constateert dat onze ambities en uitvoering nog niet in één lijn liggen. Maar wij zoeken niet naar een schuldige, wij zoeken naar een oplossing.
Dat zien wij ook terug in het voornemen van het college om af te maken waar wij aan zijn begonnen. Wij zien dat niet terug in het bijna 2,6 miljoen euro spenderen aan het uitwerken van het collegeprogramma, waarvan onze inwoners de effecten pas in 2024 gaan zien.

En ook al lijkt deze raadsperiode niet onder een gelukkig gesternte te beginnen: de ene crisis is immers nog niet afgelopen of de andere is alweer begonnen, juist daarom is het belangrijk om leiderschap te tonen en moeilijke keuzes te maken. Daarom dienen wij hierbij de volgende amendementen en moties in en zullen wij een aantal andere mede indienen:

- CDA Meppel droomt van een Meppel waarin iedereen kansen krijgt en iedereen meetelt. Wie echt hulp nodig heeft, die krijgt hulp van de gemeente, waarbij de menselijke maat centraal staat en WIJ belangrijker is dan IK. Of: ' Ik ben omdat wij zijn', zoals de Afrikaanse filosoof Ubuntu zo treffend verwoordde.
  Daarom dienen wij een motie in (samen met..) om een steunfonds in het leven te roepen voor verenigingen, stichtingen en maatschappelijke en kerkelijke instellingen. Dat steunfonds is vergelijkbaar met het huidige Coronafonds en daarop kan dan op dezelfde manier een beroep worden gedaan als genoemde instellingen in de financiële problemen zitten of komen door de hoge inflatie, hoge energierekeningen of omdat ze geen geld hebben om te investeren in duurzaamheidsmaatregelen. Het geld wat nu nog in het Coronafonds zit kan worden gebruikt om dit steunfonds te vullen en de rest uit de vrij besteedbare reserve.
- Wij dromen ook van een CO2-neutraal Meppel in 2040, vanuit de verantwoordelijkheid die wij hebben en voelen voor een schepping die aan ons in toevertrouwt en die wij doorgeven aan volgende generaties. Willen wij onze duurzaamheidsdoelstellingen bereiken, dan moet er nog heel wat gebeuren en is het belangrijk dat de gemeente het goede voorbeeld geeft en daarom
  - dienen wij een amendement in (samen met..) om de aanpassingen in De Boerhoorn en het Leerwerkcentrum niet 'waar mogelijk', maar zonder voorbehoud duurzaam uit te voeren.
  - En wij dienen ook een motie in, samen met Groen Links, om uiterlijk in 2025 een volledig duurzaam inkoop- en aanbestedingsbeleid te voeren.
- Tenslotte dienen wij een amendement in om de voorgestelde extra bijdrage van tweemaal €166.000 euro voor de Stichting Merk Meppel nu nog niet beschikbaar te stellen. CDA Meppel wil namelijk dat de gemeente, en dus ook uw raad, voorzitter, als een goede rentmeester met het aan haar toevertrouwde geld omgaat. Belangrijke voorwaarde daarvoor is dat duidelijk moet zijn welk maatschappelijk effect gerealiseerd moet worden met het geld dat wij beschikbaar stellen. Dat blijkt nu nog niet uit de begroting en de antwoorden op de door ons gestelde vragen.

Voorzitter, hiermee ben ik aan het einde van mijn eerste termijn gekomen. De CDA-fractie wenst het College en ambtelijke ondersteuning veel wijsheid en zegen toe bij de realisatie van deze begroting.